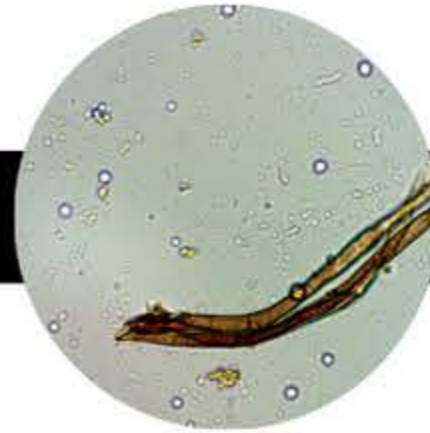

Maasta lautaselle SEIKKAILUPOLUT

***Tervetuloa hurmioitumaan ruoan alkulähteestä.
Kannustamme kaikkia laittamaan uteliaisuuslasit päälle
ja heittäytymään leikkimielisyyteen.
Ehkä samalla opit jotain uutta!***

Aloita seikkailu kyltistä 1. Seikkailun 2 voi käydä seikkailu 1 jälkeen heti tai myöhemmin. 😊

Seikkailu 1: 1-5

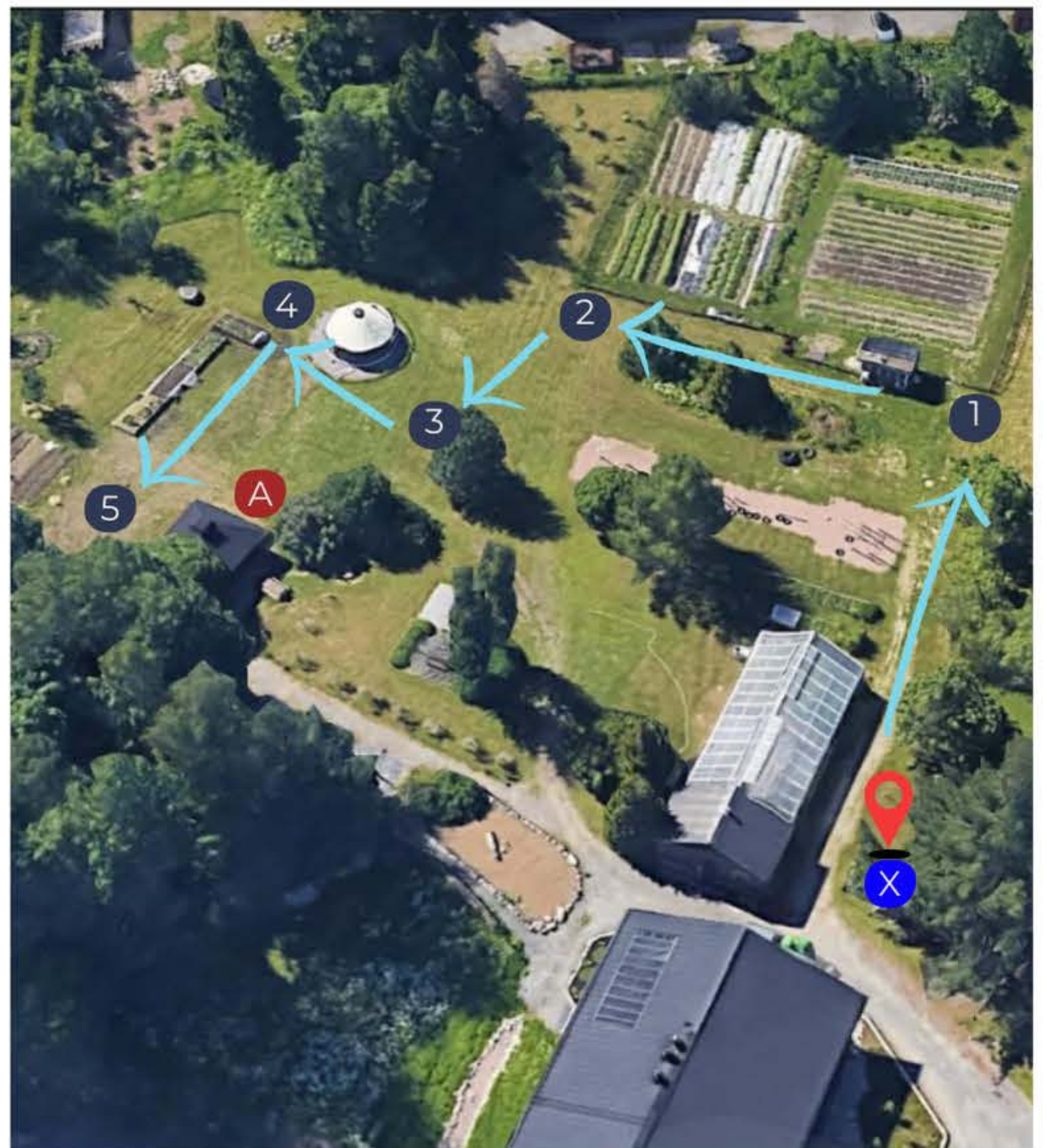
1. Yhdessä enemmän
2. Ekosysteemiystävät
3. Puutarha ja ihminen
4. Siemen ja sadonkorjuu
5. Syötävä metsäpuutarha ja loppu

Ikäsuositus: 1.lk-9.lk

Seikkailu 2: A

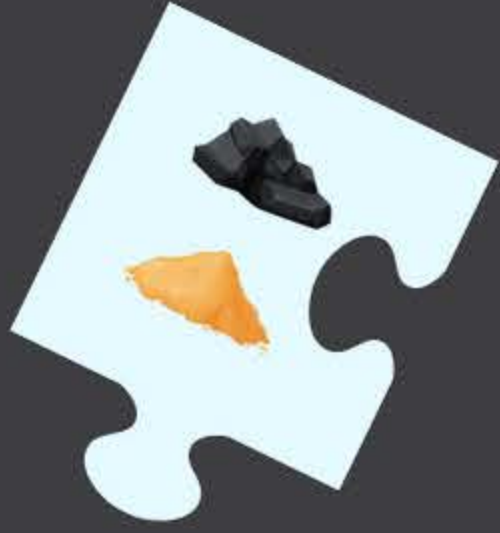
- Tervetuloa ratkaisemaan ruoantuotannosta vieraantumista
- Kaveritaidot auttavat palauttamaan yhteyttä
- Pidetään yhdessä huolta ruoantuotannosta

Ikäsuositus: 5.lk-9.lk

Yhdessä enemmän

Puutarha on ihmisen ja ympäristön yhteistyö

Puutarhassa kohtaavat eläin-, mineraali- ja kasvi- ja ihmiskunta.

Yhdessä ne antavat kaiken tarvittavan kukoistavaan puutarhaan, toisiaan tukien ja toisistaan nauttien.

Ensin penkkiviljelmä oli kova savipohjainen ruohokenttä.

Sitten sinne tuotiin puutarhuri, suomenkarjan lantakompostia, taimia, siemeniä, ja maaperää hoivattiin viherlannoituksella. Katso miltä se näyttää nyt! Maaperäkin on pehmeämpi mm. maan pikkuystävien ansioista.

Mieti näitä,
jos perustat puutarhaa!

1. Millaisen haluat?
2. Mihin sinulla on voimia ja aikaa?
3. Mitä osaat jo? Mitä vielä opettelet?
4. Millaiset välineet sinulla on käytössä?

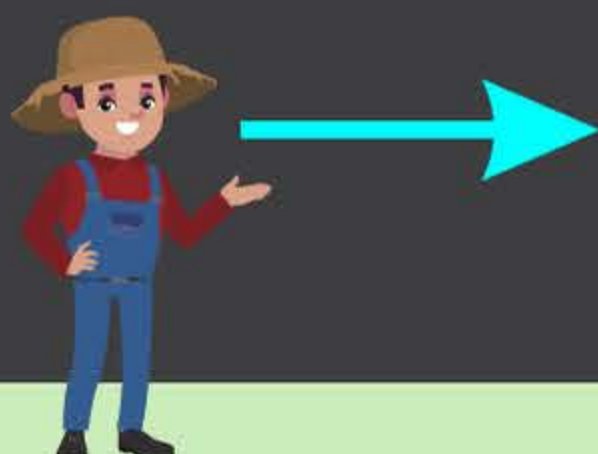
5. Sopiiko sijainti puutarhalle?
(Paistaako sinne sopivasti aurinko?)
6. Miten aluetta pitäisi ja voi muokata?
(Onko esim. puita auringon tiellä?)

Luonnossa **ravinteet kiertävät** eläin-, mineraali- ja kasvikuntien välillä omassa rytmissään. Metsä on omavarainen, eikä ulkopuolelta tarvita lisäravinteita.

Maatilalla ihminen ohjaa ravinnekiertoa.

Hän saa yhteistyöstä ympäristön kanssa lahjaksi ruokaa.

“Maassa kasvaa heinää.

Eläin syö sen.

Eläin kakkaa.

Ihminen kompostoi sen.

Ihminen levittää sen viljelmille.

Maaperän elämä on ravittu.

Kasvaa uutta heinää.”

Tänä päivänä maatilat eivät aina ole omavaraisia. Ravinteita tuodaan tuhansienkin kilometrien päästä.

Osaatko sanoa, mistä se voisi johtua?

TOIMINTATEHTÄVIÄ

Tutkijat

Valo-olot, lämpöolot, kosteusolot, tuulisuus ovat asioita, jotka vaikuttavat puutarhan paikan valintaan. Pohtikaa Ahlmanedun penkkiviljelmän oloja alla olevista näkökulmista.

1. Mikä suojaa sitä tuulelta?
2. Miten hyvin se saa valoa?
3. Mistä aurinko nousee ja mihin se laskee?
4. Millainen maasto on? Minne vedet valuvat tai mihin ne kerääntyvät tällä alueella?
5. Kokeilkaa mistä päin nyt tuulee.

Puutarha-agentit

Miettikää pienryhmissä ja jakakaa pohdintanne lopuksi kaikille.

Ryhmä 1: Ohjeet kuinka tutustua puutarhaan.

Ryhmä 2: Esitelkää puutarha kuin paras ystävä.

Ryhmä 3: Miten saisitte muita ihmisiä käymään puutarhalla?

Ryhmä 4: Miten puolustaisitte puutarhaa, jos joku sanoisi sitä turhaksi?

“Ahlmanedun penkkiviljelmän viljelyn aloitti Oskari Pikkarainen yhdessä opiskelijoiden kanssa. Puutarha on perustettu vuonna 2021.”

POHDINTATEHTÄVIÄ

- Mitä lisäarvoa puutarhat ja maatilat toisivat kaupunkiin?
- Miten olisi erilaista hakea ruokansa suoraan maataloilta eikä kaupasta?
- Miten ja keille raha jakaantuisi, jos ruoka haettaisiin maatilalta eikä kaupasta?
- Mitä kaikkea pitää tehdä, kun puutarha perustetaan?

Ekosysteemiystävät

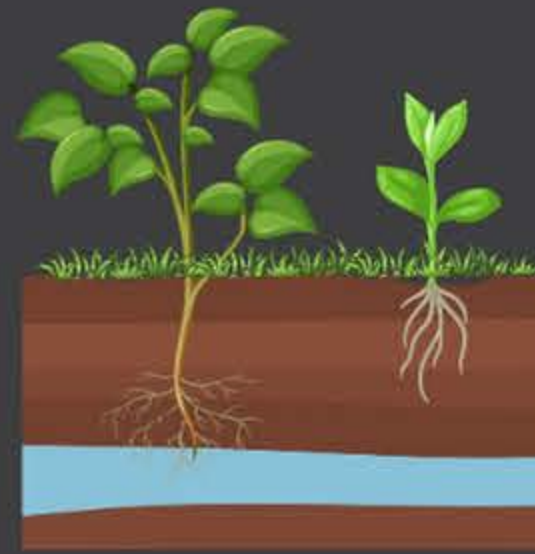
Kun annan, saan. Kun saan, annan.

Säätilat, maaperän eliöt, pölyttäjät ja eläimet tekevät töitä puutarhassa!

Joskus ekosysteemin ystävät aiheuttavat myös haasteita. Tuuli saattaa viedä suojaharsot mennessään. Silloin pitää laittaa harsot paremmin kiinni! 😊

Mikroskoopilla näkee maaperän pienimpiä asukkaita. Puutarhaan sopii hapekkaasta maasta pitävät pieneliöt.

Kun kasveilla on vahvat juuret, ne saavat paremmin vettä ja ravinteita.

Kasvit ovat kuin maata suojeleva iho!

Ne suojaavat maata tiivistymiseltä, säätymiöiltä ja kosteuden haihtumiselta. Turhaa kääntämistä on tämän vuoksi tärkeää välttää - siitä häiriinyvät myös sienirihmat ja maaperän pieneliöt.

Maaperän asukkaat kakkaavat ravinteita.

Bakteerit syövät esim. kuollutta kasvimassaa. Madot syövät bakteereja. Kaikki hyötyvät toisistaan! Toisen jäte on toisen ravintoa! Happikin on kasvin yhteyttämisyätettä!

Kun puutarhuri huomioi ekosysteemin ystävien tarpeet, ne auttavat häntä kasvattamaan ruokaa!

Karjanlantakomposti

Kompostiprosessissa maaperän pikkuapurit taikovat eloperäisestä jätteestä puutarhaa ravitsevaa kompostia.

Ahlmanedun suomenkarja kakkaa märehtimäänsä heinää ja rehua. Kakka kerätään talteen. Oikeaa lähikakkaa!

Komposti tehdään sekoittamalla kakkaa sekä muita aineksia kuten olkea ja puuhaketta. Kompostin ainekset ovat bakteereille kuin juhlaruokaa. Juhliessaan bakteerit lisääntyvät ja tuottavat lämpöä, mikä saa kompostin höyryämään.

Komposti sekoitetaan kolme kertaa jotta juhlat leviävät kaikkialle! Kompostin kuumentuessa kasvien siemenet kuolevat. Maaperälle ja kasveille hyödylliset pikkuystävät jäävät kuitenkin eloon.

Valmis komposti levitetään puutarhalle. Sen mukana puutarhaan leviää paljon pikkuystäviä jotka tukevat maaperän ekosysteemiä! Komposti on **luonnonlannoite**. Erikseen on sitten **mineraalilannoitteet**, jotka imeytyvät suoraan kasvien juuriin veden avulla.
(Wink! Selvitä mitä on mineraalilannoite!)

TOIMINTATEHTÄVIÄ

Ekosysteemin ystävät

Etsikää ympäristöstä tai puutarhasta jokin luontokappale, kuten kasvi, kivi tai mikä vain. Miettikää parin kanssa, mikä voisi olla sen kappaleen ystävä? Mikä tekee heistä ystäviä?

Maaperän ekosysteemi -hippa

Menkää seisomaan riviin ikäjärjestykseen. Ottakaa luku kolmeen. Ykköset ovat kuolleita kasvinosia, kakkoset bakteereja ja kolmoset matoja! Madot ottavat kiinni bakteereja ja bakteerit kuolleita kasvinosia ja kuolleet kasvinosat vain juoksevat karkuun! Kun joku saadaan kiinni, otetaan häntä kädestä kiinni. Heistä muuttuu ameeboja ja he ottavat kaikkia kiinni! Ameebat syövät myös toisiaan. Lopuksi pitäisi olla iso ihmiskasa, kun kaikki on saatu kiinni.

POHDINTATEHTÄVIÄ

- Paljonko ihmisellä menisi aikaa pölyttää kaikki näkemänne kukat?
- Kuinka monta ekosysteemin ystävää keksitte?
- Maata peittävä kasvillisuus pidättää ja puhdistaa vettä, sekä suojaa maata ja kasveja kuivumiselta. Mistä luulet sen johtuvan?
- Mikä on ihmisen tehtävä ekosysteemin ystävänä?

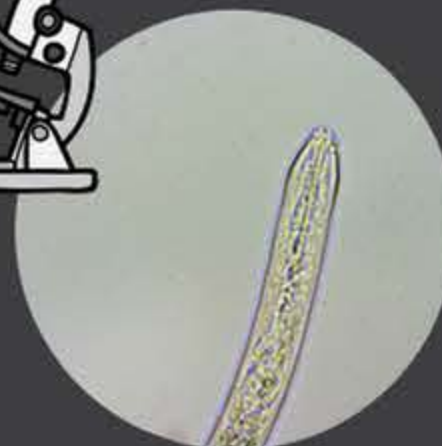
Kurkkaa ovatko nämä sinulle tuttuja?

Palanen sienirihmaa, joka on ystävä maaperässä.

Pikkuinen ameeba, joka mussuttaa bakteereja.

Ihana nematodi puuhissaan, etsimässä naminami bakteereja.

Kuolleita kasvinosia. Niistä bakteerit pitävät. Madot syövät bakteerit. Madot pitävät maan ilmapana.

Mineraaleja, ravinteita, hiiltä ja kaikkea sellaista.

Puutarha ja ihminen

Molempien hyvinvointi on tärkeää.

Puutarhasta ei jaksaa pitää huolta, jos väsyttää. Puutarhurin on tärkeää pitää huolta itsestään, sillä työ on mukavaa, mutta raskasta. Ja päivät ovat kesällä pitkiä.

Kun kasvin tarpeet täyttyvät, se jaksaa voida hyvin. Kasvit ovat kuin ystäviä! Niihin tutustutaan ja opetellaan, että ketäs ne oikein ovat. Kun kasvin oppii tuntemaan, sen tarpeita on helpompi huomioida.

Tutustu itseesikin kuin ystävään. Uteliaasti! Opimme havaitsemaan koska olemme vaikkapa iloisia. Tai että kiukkuolo tarkoittaaakin väsymystä.

Kasvien hyvinvointiin vaikuttaa kasvikaveri niiden vieressä. Esimerkiksi samettikukka kaalin tai tomaatin vieressä häätää tehokkaasti lentäviä tuhohyönteisiä muille maille.

Kasvien hyvinvointia tarkkaillaan aisteilla.

KATSO

"Ompas tuo kasvi pieni. Se kasvaa liian varjossa! Siirrän sen heti!"

HAISTA

"Tämä komposti haisee mädältä. Sen pitäisi tuoksua metsänpohjalta."

TUNNUSTELE

"Tuuli yltyy. Pistän lisäpainoja harsojen päälle, jotteivat ne lennä."

PUUTARHURIN PÄIVITTÄINEN RUTIINI

HÄN TARKKAILEE PUUTARHAA JA TEKEE SIITÄ HAVAINTOJA.

IHMISEN HYVINVOINNIN VINKKINURKKA

- HENGITÄ
- TUNNE TUNTEESI
- KERRO HUOLESI
- ILOITSE ILOSI
- TUTUSTU ITSEESI
- OLE REHELLINEN
- HUOLEHDI
IHMISSUHTEISTASI
- NUKU, LIIKU, SYÖ

RUOKAKASVIN TARPEIDEN VINKKINURKKA

- VETTÄ
- VALOA
- LÄMPÖÄ
- RAVINTEITA
- AIKAA
- IHMISEN HOIVA
- KASVIKOHTAISTEN
TARPEIDEN
TÄYTTYMINEN

MITKÄ AUTTAVAT ITSEEN JA KASVEIHIN TUTUSTUMISESSA?

Aistit. Niillä
havainnoimme.

*“Tämä kasvi on kuiva
ja tarvitsee vettä.
Oho! Minullakin on
jano.”*

Muisti. Se auttaa
meitä hyödyntämään
menneisyydessä
oppimaamme.

*“Paloin viimeksi
puutarhalla. Nyt
pidän paitaa!”*

Toiset. Yhdessä voi
jakaa havaintoja ja
töitä. Ei tarvitse
oivaltaa tai tehdä
kaikkea yksin.

*“Näytät kalpealta!
Lepää sinä hetki,
minä jatkan töitä.”*

Viime komposti epäonnistui,
siinä oli liikaa kakkaa.
Tämä taas onnistui
mainiosti! Katso! Tuolla
kasvaa sienikin!

Virheitä on joskus vaikea myöntää.
Ne ovat kuitenkin tärkeä osa
oppimista. Auttavat tietämään mikä
toimii ja mikä ei. Jaa siis rohkeasti
virheesi, niin muutkin oppivat niistä.
Kaikki mokailee, se tekee meistä
ihmisiä. Huumorilla virheetkin
näyttävät hauskoilta.

HYVINVOINTIVINKKI

VIRHEET JA
ONNISTUMISET
OVAT YHTÄ TÄRKEITÄ.

TOIMINTATEHTÄVIÄ

Opetellaan aistimaan itseä

Miltä tuntuu kun....

- Laitatte silmät kiinni ja olette hiljaa.
- Sanotte yhteen ääneen: MINÄ OLEN IHANA!
- Kuuntelette hetken omaa kehoa. Mitä siellä tapahtuu? Onko nälkä tai väsyttääkö? Kaipaisitko halausta?
- Juoksette kovaa lyhyen matkan.
- Halaatte toisianne.

Puutarhan hyvinvointikysely

Käykää pienryhmissä tai pareittain puutarhalla. Tarkkailkaa ja tehkää huomioita puutarhan kasvien voinnista katsoen, haistaen ja varovasti koskien. Ei haittaa vaikkei tiedä oikeaa vastausta. Voi arvata! Varokaa vahingoittamasta kasveja. 😊

Jakakaa huomioita yhdessä opettajan kanssa.

Ohjeiden tekijät

Miettikää pienryhmissä ja pitäkää esittelyt aiheesta muille:

Ryhmä 1 Kuinka toiseen ihmiseen tutustaan?

Ryhmä 2 Kuinka uuteen kasviin tutustutaan?

Ryhmä 3 Keksikää keinoja lisätä hyvinvointia luokassanne?

Ryhmä 4 Kuinka puutarhuri voi pitää itsestään huolta työssään?

POHDINTATEHTÄVÄ

- Mitkä asiat tuottavat iloa teidän luokassa?
- Mitkä asiat ovat raskaita teidän luokassa?
- Kuinka vanhempanne huolehtivat hyvinvoinnistaan?
- Miten puutarha lisää ihmisen hyvinvointia?
- Miettikää mitkä kasvit sopivat vierekkäin ja mitkä eivät? Miksi?

Kuuntele kaveria

Kertokaa parille ehdotus, miten hän voisi lisätä omaa hyvinvointiaan.

Siemen

Ruoka ei ole vain lahja. Se on myös kasvutarina.

Siemen pärjää aluksi sen omilla ravintoainella.

Heti kun siemenestä nousevat sirkkalehdet, kasvi osaa yhteyttää!

Kun ravintoaineet on loppu, se alkaa tarvita ravinteita maasta.

AhlmanEdun penkkiviljelmällä maaperän pikkuystävät huolehtivat maaperän ravinteikkuudesta ja kierrättävät ravinteita. Pikkuystäviä lisätään karjanlantakompostilla.

Eri kasveilla eri siemennystyyli.

Kun porkkanan siemen laitetaan maahan, se kasvattaa mukulan eli porkkanan. Jos porkkanaa ei nosteta, se talvehtii.

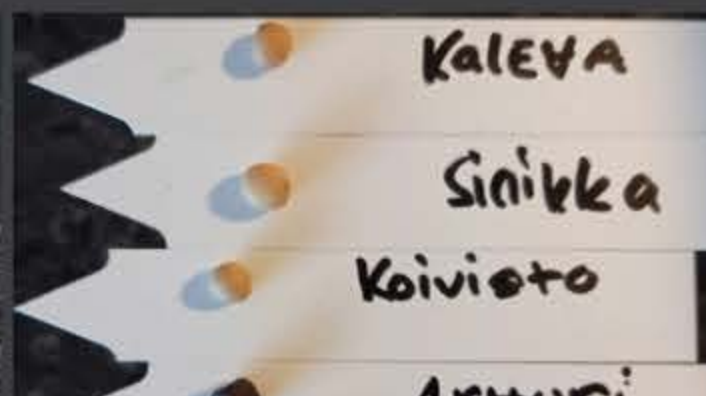
Seuraavana vuonna kasvaa kaunis kukka. Kukkaan kehittyvät siemenet voi kerätä. Niistä voi kasvattaa uusia porkkanoita, syödä siemenet tai puristaa öljyä.

Siemenet ovat erilaisia!

Jotkut osaavat lentää tuulen mukana.

Toisten kuori on kuin panssari ja toiset liukkaista kuin kalat!

Mitähän hyötyä niille eri ominaisuuksista on?

Siemenen tarinan onnellinen loppu

SADONKORJUU

Sadolla tarkoitetaan kaikkia kasvin käyttökelpoisia osia ja ne kerätään talteen sadonkorjuussa.

Porkkanasta voidaan kerätä niin juures, siemenet sekä koko maanpäällinen vihreä osa eli naatti.

Puutarhalta kerätään satoa omaan käyttöön, toreille, kauppoihin tai vaikka tehtaaseen. Lopulta ruoka päättyy samaan paikkaan: lautaselle. Harmillisesti osa ruoasta päättyy myös roskiin. 😞

Sadonkorjuussa iloitaan oman työn hedelmistä. Silloin saa hurmioitua kasvun ihmeestä! Voi myös miettiä mitä olisi voinut tehdä toisin, ja mikä meni hyvin!

Jotta sato säilyy, se pitää varastoida oikein. Satoa voi säilöä myös jatkojalostamalla esim. hilloksi tai hapatteeksi. Satoa voi myös kuivata tai pakastaa.

TOIMINTATEHTÄVIÄ

Näytelmä

Jakautukaa neljään ryhmään. Joka ryhmä tekee näytelmän *"Porkkanan matka siemenestä lautaselle"*. Apuna voi käyttää alla olevaa kuvaa. Aikaa näytelmän tekemiseen on 5-10 minuuttia. Näytelmässä voi olla vuorosanoja tai se voi olla vaikka pantomiimiä!

Tarina

Tehkää jatkotarina porkkanan matkasta siemenestä lautaselle. Jokainen saa sanoa yhden sanan tai yhden lauseen. Voitte hyödyntää oheista kuvaa.

Siementen nopeuskisa

Olkaa siemeniä! Menkää maahan istumaan polvet koukussa ja kietokaa kädet jalkojen ympäri. Kulkekaa tässä asennossa eteenpäin 30 sekuntia. Tyyli vapaa. Perillä nosta kädet ilmaan kuin sirkkalehdet konsanaan. Kuka pääsee pisimmälle? Ei saa huijata!

POHDINTATEHTÄVIÄ

- Ketkä ovat siemenen kavereita?
- Koittakaa sanoin kuvailla miltä siemen näyttää.
- Millaisia erilaisia siemeniä olette nähneet?
- Jos siemen osaisi puhua, mitä se haluaisi sanoa?
- Millainen maailma olisi ilman siemeniä?

Syötävä metsäpuutarha

Vähän erilainen puutarha.

Siellä valmistuu ruokaa monessa eri tasossa.

Hedelmiä puussa, pähkinöitä pensaassa, lehtivihanneksia maan päällä ja juureksia maan alla.

Ensin pitää tietysti suunnitella ja havainnoida.

Aluetta tutkitaan ja valitaan sinne sopivat lajit. Puutarhan kasvua tuetaan alussa enemmän, mutta ajan kuluessa se hoitaa melko hyvin itse itseään.

Lajit tukevat toisiaan. Ne tarjoavat kasvikaverille suojaa, kiipeämispaikan, mikroilmaston tai vaikka varjoa.

Ihminen voi muokata metsäpuutarhaa monin tavoin.

Omenapuun latvoja voi leikata niin, että niissä kasvaviin omenoihin pääsee käsiksi kiipeämättäkin. Paikan voi jättää vaikkapa piknikalueeksi! Olisiko mukava tehdä läksyjä metsäpuutarhassa?

Joskus pitää odottaa vuosikymmeniä, että metsäpuutarha tarjoaa ruokaa monipuolisesti.

Minulta kannattaa suojata puun taimet talveksi. Muuten narskutan ne.

TAMPERE

Horizon 2020
European Union Funding
for Research & Innovation

ESIL

AhlmanEdu

TOIMINTATEHTÄVIÄ

Jakautukaa viiteen ryhmään. Tutkikaa metsäpuutarhaa oman ryhmän työtehtävän mukaisesti n. 5- 10 minuuttia. Lopuksi kokoontukaa yhteen jakamaan tutkimustulokset.

Ryhmien työtehtävät

1. Valo- varjo ryhmä. Etsikää varjoisia ja valoisa paikkoja. Tutkikaa kasveja niissä ja etsikää eroavaisuuksia. Pohtikaa syitä eroavaisuuksille.

2. Yläilmaryhmä. Etsikää paikkoja, joissa ruoka voi kasvaa korkealla. Mitä siellä kasvaa tai voisi kasvaa? Mitä haasteita korkeus tuo puutarhurille? Keksikää keinoja helpottaa haasteita.

3. Viihtyvyyssryhmä. Suunnitelkaa puutarhaa viihtyisämmäksi. Millaisia juttuja sinne voisi tuoda tai miten sitä voisi muokata?

4. Elukkaryhmä. Mitkä kasvit vetävät pölyttäjiä puoleensa? Mitä ötököitä sieltä löytyy nyt? Mitä voisi löytyä? Miltä eläimiltä puutarhurin pitää suojata kasveja?

5. Istutusryhmä. Suunnitelkaa yksi uusi istutus alueelle. Siinä pitää kasvaa jotain ala-, keski- ja ylätasossa. (Esim. puu, pensas ja juures/vihannes)

AhlmanEdun syötävän metsäpuutarhan on ideoinut ja suunnitellut Joel Rosenberg. Hän haluaa luoda syötäviä maisemia, joissa voimme kulkea keräillen satoa ja oppien luonnosta. Puutarha on perustettu vuonna 2022.

POHDINTATEHTÄVIÄ

- Jos kaupunkien puistoissa olisi syötäviä metsäpuutarhoja, mitä haluaisit siellä kasvavan?
- Mikä saisi ihmiset pitämään niistä huolta? (Eikä tuhoamaan niitä.)
- Mitä etuja/haasteita voisi olla syötävässä metsäpuutarhassa verrattuna perinteiseen puutarhaan?
- Millainen olisi kaupunki jossa olisi paljon metsäpuutarhoja?

Löydätkö nämä lajit?

- Kuunlinja
- Marjasinikuusama
- Pähkinäpensas
- Kirsikkapuu
- Viiniköynnös

Yhteistyö saa aikaan hyvää!

Ihmisen ja ympäristön yhteistyössä on samat säännöt kuin kavereiden kanssa:

Kuuntele, kunnioita ja arvosta.

Tiesitkö?

- Puutarhakasvit ovat kaikki alkujaan villejä kasveja, joita ihmiset ovat jalostaneet vuosituhansia.

*Kiitämme polun tekemisessä auttaneita. **Erityisesti kiitämme teitä jotka polun kuljitte!***

Tutustumalla puutarhan toimintaan astuitte askeleen lähemmäs ruoasta ja ekosysteemistämme välittämistä.

Kiitos siitä jokaiselle!

*- Tuomas Lilleberg
ja Meri Pikkarainen*

Tervetuloa ratkaisemaan ruoantuotannosta vieraantumista!

Apua!

Näemme vain harvoin puutarhoja tai maatiloja. Ja nyt vain harva tietää mistä ja miten ruoka kasvaa! Tämä on johtanut siihen, että ruoantuotantoa on yhteiskunnassamme vaikeampi arvostaa. 😞

Sen muuttamiseksi pyydämme nyt teidän apuanne!

Kurkataan mistä ruoantuotannosta vieraantumista voi tunnistaa:

- En tunne puutarhan biologista perustaa ja sen ekosysteemiystävyyttä.
- En tiedä kuka ruokani kasvattaa tai missä se on kasvatettu.
- Käsitykseni ruoan alkuperästä ei kehity puutarhassa vaan lähinnä kaupassa.
- Minulla ei ole tietoa ja taitoa kuinka kasvattaa ruokaa.

Kuinka moni kohta koskee teitä?

TEHTÄVÄ

Vasemmalla on ruoantuotannosta vieraantumisen merkkejä.

- Pohtikaa pienryhmissä niihin ratkaisuja. Kaikkiin tai vain osaan.
- Valitkaa lähiympäristöstä paikka, jossa haluatte jakaa muulle ryhmälle pohdintanne.
- Eikun jakamaan!

Kaveritaidot auttavat palauttamaan yhteyttä

Kun ruokaa tuottaa yksi sadasta ja muut kohtaavat sitä vain kaupassa, suurin osa ihmisistä ei saa mahdollisuutta tutustua ruokaan kokonaisuutena. Silloin suhde siihen jää vaillinaiseksi. 😞

Ajatelkaa! Jos ainut tapa olla yhteydessä ystävään olisi tekstailu.

Silloin jäisi kokematta kaikki ne monet puolet mitä ystävydessänne voisi olla.

KAVERITAITOJEN VINKIT

- Ole utelias toisesta
- Kuuntele läsnäolevasti
- Kerro rehellisesti itsestäsi
- Kunnioita ja arvosta
- Muista vastavuoroisuus

Vaihe 1

Harjoitellaan kaveritaitoja.

Menkää pareittain. Parit kysyvät toisiltaan alla olevat kysymykset. Käyttäkää paljon elekieltä! Toinen kuuntelee ja lopuksi yrittää toistaa ja elehtiä toisen kertoman.

- Mikä saa sinut nauttimaan elämästäsi?
- Missä asioissa haluat olla hyvä?
- Millainen olisi täydellinen aamusi?

TEHTÄVÄ

Vaihe 2

Lähemmäs puutarhaa.

Kysykää samat kysymykset ekosysteemin ystäviltä! Puutarhan kasveilta, kiviltä, puilta, auringolta... Sopikaa opettajan kanssa onko teillä yhteinen haastattelun kohde vai saatteko itse päättää ketä haastattelette.

Tehtävänänne on tietenkin miettiä myös vastaukset. 😎

Pidetään yhdessä huolta ruoantuotannostamme

Noniin, nyt tositoimiin!

Tehdään ruokaketjua tutummaksi luomalla sellainen itse! Oletteko valmiita?

Voitte hyödyntää tehtävässä Seikkailu 1 kylttejä.

Vaihe 1

Jakautukaa pienryhmiin. Kukin ryhmä luo ruokaketjun AhlmanEdun penkkiviljelmältä koululleen.

Ruokaketjussa pitää vastata näihin kysymyksiin:

- Mitkä ovat tuotteitanne?
- Miten ja mihin sato kerätään?
- Miten sato pestään?
- Mihin sato pakataan?
- Miten sato kuljetetaan?
- Miten ekosysteemin ystäviä voisi ottaa huomioon?

Huom!

- Teillä ei ole ajokorttia
- Muistakaa oma hyvinvointi

Vaihe 2

- Valitkaa joka ryhmästä yksi, joka tulee mukaan esittelyjä arvioivaan raatiin, jossa opettaja on mukana.
- Esitelkää ruokaketjunne muulle luokalle.
- Raati arvioi ruokaketjujen toimivuutta, ja voi kysyä tarkentavia kysymyksiä. Raati voi pyytää muita luokkalaisia kysymään myös! Lopuksi raati päättää mikä ruokaketjuista on toimivin.

Pohdinta:

- Mitä eroa olisi jos sato pitäisikin kuljettaa naapurikaupunkiin?
- Jos sato myytäisiinkin ensin kauppaan ja koulu ostaisi sen sieltä, millaisia vaihteita ruokaketjuun tulisi lisää?